

Norit darbs pie vienota Baltijas valstu tūrisma produkta

Aizvadīts militārā mantojuma seminārs

Pagājušajā otrdienā Rekovas dzirnavās, kur notika seminārs militārā mantojuma tūrismā, pulcējās vēstures eksperti, tūrisma speciālisti un uzņēmēji.

Investīcijas objektu atjaunošanai un uzlabošanai

Semināru atklāja Ziemeļlatgales biznesa un tūrisma centra vadītāja MĀRITE ORNIŅA. Viņa pastāstīja, ka pasākuma mērķis ir klātesošos iepazīstināt ar galvenajiem savstarpējās sadarbības un militārā mantojuma popularizēšanas ieguvumiem, izmantojot vērienīgās aktivitātes, kuras šobrīd realizē, lai vienā tūrisma produktā apvienotu visu trīs Baltijas valstu (tajā skaitā Latgales reģiona) militāros objektus. Tādējādi šiem reģioniem piesaistīs vairāk apmeklētāju, veicinās militārā mantojuma tūrisma lomu ekonomiskajā attīstībā un sniegs pievilcīgu, mūsdienīgu un ar informāciju bagātu tūrisma pieredzi. Tāpat mērķis ir, lai ikviens šāds objekts tūristiem būtu drošs un, ņemot vērā to dažādo specifiku, arī dažādām sociālajām grupām pielāgots (piemēram, cilvēkiem ar kustību un redzes traucējumiem, klaustrofobijas trauksmēm, skolas vecuma jauniešiem).

Savukārt Latvijas Lauku tūrisma asociācijas “Lauku ceļotājs” valdes priekšsēdētāja ASNĀTE ZIEMELE darija zināmu, ka kopīgajā Latvijas un Igaunijas militārā mantojuma tūrisma produktā jau šobrīd iekļauti vairāk nekā 600 objekti. Savukārt vēl 300 objektus (muzejus, dažādas kolekcijas, ekspozīcijas, bunkurus, ēkas, būves un citas tūrisma vietas) šim klāstam plānots pievienot, sadarbojoties ar Lietuvu – tajā skaitā Latvijā un mūsu dienvidu kaimiņvalstī izstrādājot desmit jaunus militārā mantojuma tūrisma maršrutus. Tie ir objekti, stāsti un tēmas, kas aptver četrus

“Kad Baltijas valstis apvienojas vienotam mērķim, esam ļoti spēcīgi. Arī ārzemju auditorijai tas šķiet kaut kas vienreizējs. Ceru, ka militārā tūrisma ziņā viss izdosies tikpat veiksmīgi.”

ASNĀTE ZIEMELE, Latvijas Lauku tūrisma asociācijas “Lauku ceļotājs” valdes priekšsēdētāja

Foto - no personīgā arhīva

Seminārā. Pēc tūrisma speciālistu, uzņēmēju un vēstures ekspertu tikšanās notika arī savstarpējās neformālas diskusijas par Latgales militārā mantojuma vietām un sadarbības tīklu veidošanu. Varbūt šajās sarunās tapa kāda jauna un aizraujoša tūrisma ideja?

Baltijas valstīm kopīgus vēstures periodus: Pirmo un Otro pasaules karu, nacionālo partizānu kustību, padomju varas laiku un neatkarības atjaunošanu. **Ar lielu daļu no tiem var iepazīties interneta vietnē “militaryheritagetourism.info”, kā arī informāciju var gūt, piemēram, sociālajos tīklos “Facebook” un “Instagram” (@militaryheritagetourism).** Tāpat jāpiebilst, ka līdz šim 36 militārā tūrisma objektos ieguldītas investīcijas to atjaunošanai. Savukārt sadarbībā ar Lietuvu plānotas investīcijas četrus objektus uzlabošanai, tostarp Latgales Kultūrvēstures muzejā Rēzeknē un arī Viļakas muzejā.

Visvērtīgākais – cilvēkstāsti un atmiņas

Tikmēr viens no šī semināra galvenajiem mērķiem bija ne tikai sniegt zināšanas tūrisma produktu attīstībā un uzklaustīt interesantus pieredzes stāstus, bet arī kopīgi rast atbildi uz jautājumu, kā militāro mantojumu radīt mūsdienu ceļotājam

Foto - no personīgā arhīva

Kāpēc Hitleris bija Malnavā? Par ļoti interesantu stāstījumu seminārā parūpējās Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas pētnieks VALDIS KUZMINS, kurš uzstājās ar prezentāciju “Kā noskaidrot, kāpēc Ādolfs Hitleris 1941.gada jūlijā ieradās Malnavā?”. Galvenā būtība bija dalīties ar zināšanām, kā caur dažādu arhīvu dokumentiem atrast informāciju un atbildes uz jautājumiem par, piemēram, Otrā pasaules kara notikumiem. “Agrāk vienīgā iespēja bija doties uz Latvijas Kara muzeju, kur interesentiem par to stāstīju es. Savukārt pirms desmit gadiem sākās arhīvu revolūcija, kā rezultātā vēsturiski arhīvu materiāli pieejami katrā datorā. Daļēji tā tas ir arī Latvijā, bet pie mums šobrīd tie vēl nav tik ļoti pieejami internetā, bet ir iespēja ar mobilo telefonu doties uz arhīvu, safotografēt tūkstošiem lapu un kādreiz to visu mājās arī izlasīt. Tas ir sarežģīts process, bet *paceļams*. Starp citu, jau labu laiku atpakaļ biju televīzijā, kur man uzdeva jautājumu, vai Hitleris bija Malnavā? Tolaik ar nopietnu seju atbildēju, ka nebija, jo kas gan viņam tur būtu bijis darāms? Tagad zināms, ka kādreizējais Vācijas vadonis tur patiešām bija,” apstiprināja V.Kuzmins.

*Turpinājums 14.lpp.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Vienota identitāte. Militārā mantojuma objekti atpazīstami pēc kopīgas vizuālās identitātes (attēlā). Šādi objekti ir arī Balvu novadā, kurus ērti var atrast kartē interneta vietnē “militaryheritagetourism.info”.

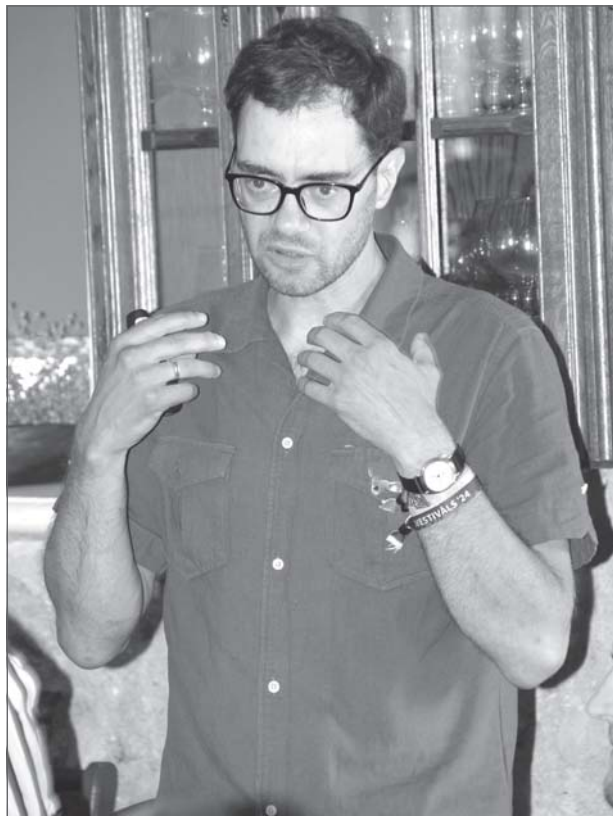

Foto - A.Kirsanovs

*Sākums 13.lpp.

Aizvadīts militārā mantojuma seminārs

Foto - no personīgā arhīva

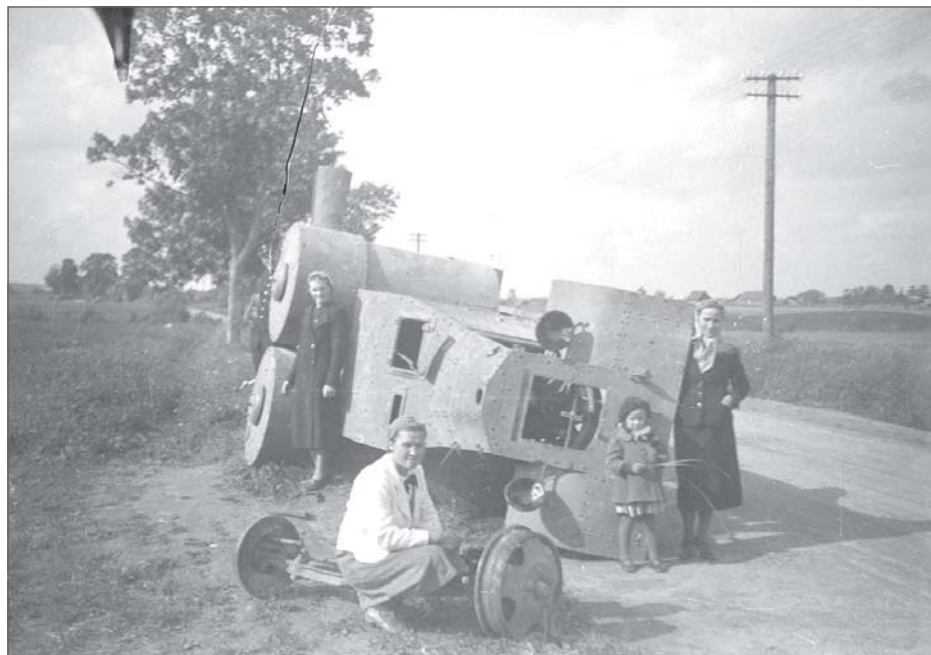

Foto - no personīgā arhīva

Vēsturiski foto. Lasītāji, kuriem vēsture ir īpaši tuva, noteikti ar interesi aplūkos šos foto. Attēlā pa kreisi redzama viena no pazīstamākajiem Vērmahta komandieriem Eriha fon Manšteina komandētās tanku karaspēka vienības virzišanās dziļāk Padomju Savienībā caur Tilžu Otrā pasaules kara laikā 1941.gadā. Kā vēsta foto, līdz Balvu pilsētai ir 38, bet Rugājiem – 23 kilometri. Savukārt otrajā attēlā, kā seminārā pastāstīja meža ekspozīcijas īpašniece Žiguros ANNA ĀZE, redzama bojāta tehnika pie Balvu stacijas (arī 1941.gadā), kuru fotomirkli iemūžināja Sitas mežzinis. Bet tā nav vāciešu tehnika, bet gan pagājušā gadsimta 20. un 30.gadu Latvijas armijas bruņu auto ar nosaukumu “Zemgalietis”! Latvijas pirmās brīvvalsts laikā bija arī bruņumašīnas ar nosaukumiem “Lāčplēsis”, “Kurzemnieks”, “Staburags” un citiem piešķirtiem vārdiem.

Tikšanās ar tekstilmākslinieci

Nevis izmest, bet izmantot

Irēna Tušinska

Rūpējoties par dabas resursu saglabāšanu nākamajām paaudzēm, aizvien aktuālāka kļūst materiālu otrreizēja pārstrāde, tostarp modes industrija. Ko šajā jomā var paveikt katrs no mums? Kā dot apgērbam un citiem sadzīvē lietotiem materiāliem otru dzīvi, lai mazinātu atkritumu daudzumu? Meklējot atbildes uz šiem un citiem jautājumiem, biedrība “Radošās Idejas” 3.augustā jau ceturto reizi rīkoja tikšanos par ilgtspējīgas modes tēmu. Šoreiz Upītē radošā, sirsnīgā un iedvesmojošā gaisotnē ar saviem pieredzes stāstiem dalījās un no otrreiz lietojamiem materiāliem izgatavot dekoratīvus priekšmetus mācīja tekstilmāksliniece ANNELE SLIŠĀNE.

Tiekoties ar Balvu un apkārtnējo novadu radoši domājošām un darboties gribošām sievietēm, A.Slišāne pastāstīja par savu pieredzi, kā no vienreiz jau lietotiem materiāliem un dažādiem sadzīves priekšmetu pārpalikumiem iespējams izgatavot skaistus mākslas darbus un dizaina priekšmetus. Tikšanās dalībnieces uzzināja, kā no tradicionāliem, kā arī no dabas iegūtiem vai otrreiz pārstrādājamiem materiāliem Annele

uzauda 100 dečus (segas), ko veltīja Latvijas simtgadei. Tekstilmāksliniece dalījās pieredzē par otrreiz lietojamu materiālu izmantošanu mācību stundās, kā arī prezentēja vairāku latviešu un ārzemju mākslinieku darbus, kuri savā daiļradē pielieto par sadzīves atkritumiem uzskatītus materiālus. Piemēram, mākslinieces Ievas Krūmiņas lielformāta darbi no *pet* pudelēm un citiem atkritumiem atzinību guvuši ne tikai Latvijas, bet arī pasaules mēroga izstādēs.

Tikšanās dalībnieki uzzināja, ka, būdama dizaina tehnoloģiju eksperte programmas “Skola – 2030” sagatavošanā, A.Slišāne tajā iekļāva arī apļa aušanu no otrreiz pārstrādājamiem materiāliem jeb tekstila atkritumiem. Šo rokdarbu veidu māksliniece ierādīja arī Upītes radošās darbnīcas dalībniecēm. “Šāda aušana pa apli ir jauka, nomierinoša un pat meditātīva nodarbe, kas ir viegli apgūstama un viegli transportējama. Jebkurā kultūras centrā vai plāvā var paņemt līdzī šos aplis un aust tos burtiski no jebkā,” skaidro tekstilmāksliniece.

Tikšanās laikā dalībnieces iemēģināja roku, no kārkla zariem izveidotā aplī ieaurot visdažādākos vienreiz pielietojumā bijušus materiālus, piemēram, pēc pāri palikušus dzijas galus, ādas atgriezumus, sagrieztus T kreklus un citus nolietotus apgērbus, plastikāta atgriezumus, videokasešu un magnetofona kasešu lentes, polipropilēna auklas, aitas vilnu, burbulplēvi, foliju, maizes iepakojuma maisiņus un pat to aizdares. “Savukārt rāmišus var darināt arī no saplākšņa, tad tie kalpos vēl ilgāk. Taču var izmantot arī parastu kartonu, kaut vai picas kastes vāku,” paskaidroja meistardarbnīcas vadītāja.

A.Slišāne pārliecināta, ka otrreizējai pārstrādei ir milzīga nozīme dabas resursu saglabāšanā. Sniedzot savu ieguldījumu šajā jomā, viņa citīgi šķiro atkritumus, cenšoties izmantot tos gandrīz bez atlikuma. Daļa no izmantotiem priekšmetiem noder arī mākslas skolas stundās. Tekstilmāksliniece pārliecināta, ka mūsu uzdevums ir saglabāt planētu nākamajām paaudzēm. Jo agrāk mācīsim bērniem, kā tas jādara, jo drīzāk tas viņos veidos pareizus ieradumus.

Tikšanās un radošās darbnīcas dalībniecei Guntai Grāmatiņai rokdarbi nav sveši, tos viņa izmanto par sava veida izklaidi un atpūtu. “Šīs tikšanās mani iedvesmo. Šoreiz, apli ieaurot gadu gaitā mājās sakrātās dāvanu iesaiņojamās lentītes, nolēmu izveidot aplīveida paliktni sēdēšanai. Diemžēl mazliet pietrūka rozā, dzelteno un zeltīto

Foto - no personīgā arhīva

Vienmēr gatava mācīties. Jaunas ieceres Upītē smēlās radošā balveniete Lana Ceplīte, kurai daudz kas no apgūtā noderēs, strādājot mākslas skolā: “Skolēniem rādu, ka radīt mākslu var no jebkura materiāla, pat tāda, ko uzskatām par atkritumiem. Galvenais izmantot iztēli un lai ir vēlēšanās to darīt, nevis vienkārši izmest.” Tikšanās laikā Lanu pārsteidza, ka mākslu var veidot pat no maizes maisiņu plastmasas aizdarēm. Šoreiz viņa auda dekoratīvu apli zemes toņos no ādas strēmelēm, diegiem, ieaurot arī dažas svītriņas ar kasešu lentēm. “Ar Anneli Slišāni iepriekš nebiju tikusies, tādēļ bija ļoti interesanti. Lai gan pati protu dažādus rokdarbu veidus, vienmēr gribas paskatīties, ko dara citi, iemācīties kaut ko jaunu,” apgalvo mākslas skolas skolotāja.

lentišu, tādēļ šo apli esmu iecerējusi pabeigt mājās,” pastāstīja Gunta. Viņa uzskata, ka vērtīgākais ieguvums bija darbošanās un būšana kopā ar līdzīgi domājošiem cilvēkiem, kuri vēlas apgūt jaunas prasmes. “Ļoti patika, ka, kopā darbojoties, dalībniecēm radās dažādas radošas idejas, kādus vēl materiālus var izmantot un kādus priekšmetus ar to palīdzību radīt,” priecājas Gunta. Viena no interesantākajām iecerēm viņai šķita radīt atstarotāju somai no spuldziņu virtenes: “Tieši šo neparasto ideju dēļ labprāt apmeklēju radošās darbnīcas. Vienmēr patik apgūt kaut ko man nezināmu, jo nekad nevar paredzēt, kad šāda ideja dzīvē var noderēt.”

Nepalaid garām!

24. AUGUSTS, ALŪKSNE**PILSSALAS ESTRĀDE**
SĀKUMS PLKST. 18.00**EKSKLUZĪVI****JUBILEJAS KONCERTS****CREDO**
50**BILEŠU PARĀDĪZE**